

UNITAT DIDÀCTICA

LLENGUA I CULTURA PER A NOUINGUTS: L'HORTA DE VALÈNCIA

ADÉLA KOŽÁTKOVÁ

**Llengua i cultura per a
nouvinguts:
l'Horta de València**

Adéla Kořátková

2021

Autorka vydala vlastním nákladem
Adéla Kořátková, 2021
ISBN 978-80-270-9465-3

LLENGUA I CULTURA PER A NOUINGUTS: L'HORTA DE VALÈNCIA

1. Introducció

Aquesta unitat didàctica (UD) està dirigida als estudiants universitaris nouvinguts que ja han tingut algun contacte (acadèmic o social) amb la llengua (nivells A1+/A2). S'organitza en sis sessions de 50 minuts i està dissenyada per dur-la a terme mitjançant docència en línia, amb classes virtuals i treball autònom supervisat. Així doncs, està pensada per treballar-hi en ordinador (o un altre dispositiu com les tauletes), ja que tots els fragments subratllats contenen enllaços a continguts complementaris. Òbviament, també està preparada per poder ser impresa.

L'Horta de València serveix com a fil conductor de la unitat. El lèxic i el paisatge de l'horta apareixen amb molta freqüència en la llengua i en la literatura catalanes. Per això considerem aquest tema rellevant per a entendre moltes referències culturals i també la identitat dels valencians. En aquesta UD s'integren, per tant, competències i habilitats lingüístiques amb continguts culturals (geogràfics, històrics, literaris, socioeconòmics, gastronòmics). Els alumnes no sols milloraran el seu nivell de llengua, tot ampliant el lèxic i perfeccionant l'expressió i la comprensió orals i escrites, sinó que també comprendran la rellevància de l'Horta per a la cultura, la història i la personalitat valencianes. Coneixeran algunes de les referències culturals pròpies del País Valencià, però que sovint trobaran també en altres territoris catalanoparlants, com ara les Terres de l'Ebre. A més a més, els introduïrem alguns dels textos i dels escriptors referents del País Valencià, amb els quals es podran familiaritzar amb els trets del català de València.

2. Metodologia

Aquesta unitat didàctica està dissenyada des d'una perspectiva constructivista, la qual té com a idea clau la construcció per part de l'alumnat dels nous coneixements a partir dels coneixements previs i de la pròpia experiència. Aquesta metodologia requereix la participació activa de l'alumnat, que no és un receptor passiu de la informació que li proporciona el docent. D'aquesta manera, es redueix el temps de les explicacions teòriques durant la classe i es dona més espai als alumnes perquè practiquen la llengua amb una gran varietat d'activitats.

En aquesta UD, s'especifica el contingut i els objectius des del primer moment. Els estudiants realitzen les activitats de classe tenint en compte que es tracta de petites passes per a la tasca final (crear un fullet turístic i una presentació en vídeo), la qual serà avaluada segons uns paràmetres clars i coherents amb el model d'avaluació utilitzat durant tot el curs. Com que hi ha un producte final, es creen expectatives que afavoreixen que l'alumnat mantinga un grau de motivació més elevat durant tota la UD.

Encara que la docència siga majoritàriament o completament en línia, reforcem l'enfocament comunicatiu de les classes. Per això s'hi treballen les quatre habilitats lingüístiques, però sempre amb una atenció especial a l'expressió oral, la més difícil de practicar des de casa. Durant les sessions telemàtiques prioritzem el treball conjunt de tota la classe, amb tasques breus individuals i la posterior posada en comú. Aquesta és l'organització que considerem més eficient per a l'aprenentatge en línia.

Complementem aquest treball amb activitats per parelles i per grups que es desenvoluparan sobretot fora de l'horari lectiu: per exemple, les presentacions que s'enregistraran i es lliuraran a la professora per a la supervisió i la correcció. Cal tenir en compte que el treball en línia requerirà reforçar el seguiment personalitzat de cada alumne, per la qual cosa potenciarem l'assessorament individual.

3. Objectius didàctics

Els objectius d'aquesta UD són, d'una banda, consolidar els coneixements anteriors (sovint inconscients) per millorar la base i, de l'altra, construir-ne de nous: lingüístics (lèxic, gramàtica, expressions, frases fetes), culturals i literaris. Potenciem la transferència lingüística positiva, és a dir que les explicacions gramaticals no comencen de zero, sinó que es tenen en compte les similituds i les particularitats del català respecte d'altres llengües, especialment les romàniques. A més de treballar habilitats lingüístiques, els estudiants desenvoluparan destreses transversals, com la creativitat, el treball en equip, l'ús de les TIC i la consciència intercultural.

Els alumnes passaran de construir frases senzilles a bastir discursos bàsics. Per això, treballarem l'organització i la cohesió del discurs, mitjançant els marcadors i connectors textuais. Les activitats representen situacions comunicatives reals i s'hi faciliten i practiquen els recursos necessaris per a la descripció i l'expressió de l'opinió, tant en la comunicació oral com en l'escrita. També s'hi presta atenció a les formes verbals: les perífrasis i els temps passats. A més a més, els alumnes aprendran molt de lèxic i expressions noves per poder elaborar aquests discursos més complexos.

La UD està pensada per ajudar a crear parlants més autònoms, capaços de comunicar-se en situacions relacionades amb la gastronomia, la geografia, la història, la literatura i la societat. A més a més, es pretén que aquests nous parlants siguin capaços de connectar amb la cultura dels territoris de llengua catalana, en aquest cas amb el País Valencià i, més específicament, amb la capital i l'Horta. Així doncs, s'hi fomenten les competències pragmàtiques i els coneixements culturals dels estudiants amb l'objectiu de construir ponts entre el seu bagatge cultural –que sol ser molt plural entre l'estudiantat nouvingut– i la cultura valenciana. Sempre es tenen en compte les competències lingüístiques d'aquests estudiants, sovint plurilingües i multiculturals.

Els objectius didàctics no s'acaben, però, amb les classes, ja que aspirem que els alumnes puguin traslladar els seus coneixements fora de l'aula. Per això, la UD inclou nombrosos enllaços a pàgines web o vídeos amb referències culturals complementàries, perquè l'aprenentatge continue fora de les classes i de les activitats avaluables. A més a més, perquè els alumnes puguin eixir del context lingüístic de l'aula i explorar escenaris reals de comunicació, per descobrir expressions noves de la cultura catalana, aspirem a programar activitats en línia, com ara xerrades amb experts i escriptors, en aquest cas els relacionats amb València i l'Horta. Pretenem que l'alumnat desenvolupe un vincle amb la llengua i la cultura i que hi estiga immers. Volem que forme part del seu dia a dia. Que el català no siga només una llengua emprada a classe, sinó que es convertisca en una eina de comunicació amb el món catalanoparlant (on ells estan inclosos). Volem que investiguen sobre els aspectes que més curiositat els han despertat i que naveguen en català per les xarxes. Només així

podem aconseguir un nivell de llengua sòlid i una relació amb els territoris de parla catalana que facen que l'aprenentatge sigui complet.

4. Temporització de la proposta

Aquesta UD està programada per a un grup d'entre 10 i 15 alumnes, amb coneixements com a mínim d'una altra llengua romànica i/o de l'anglès. Plantegem totes les sessions i activitats complementàries en línia. Si calgués, però, aquesta unitat està preparada perquè es pugui fer servir per a classes presencials o semipresencials. Per a les sessions en línia, cada alumne hauria de disposar d'un dispositiu per visualitzar la UD i connectar-se a la classe (connexió a Internet, micròfon, càmera i altaveus o auriculars). Recomanem treballar en un ordinador fix o en un portàtil.

Sessió I - CONEGUEM L'HORTA DE VALÈNCIA

Objectius	<p>Presentar la UD i conèixer l'Horta valenciana i els seus paisatges.</p> <p>Desenvolupar estratègies per fer les descripcions, tant orals com escrites.</p> <p>Conèixer les expressions locatives bàsiques.</p> <p>Millorar l'organització del discurs.</p> <p>Familiaritzar-se amb el lèxic bàsic relacionat amb l'Horta.</p> <p>Repasar la perífrasi verbal <i>estar + gerundi</i>.</p> <p>Comprendre informació, instruccions i indicacions bàsiques.</p>
Estructura de la sessió	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lectura de la introducció (5) 2. Explicació de la UD i la seva rellevància per a la llengua i la cultura catalanes (5) 3. Conversa dirigida en grup: descripció de les imatges de l'Horta (15) 4. Visualització del vídeo sobre l'Horta: aprenentatge de nou lèxic (5) 5. Comentari oral dirigit sobre el vídeo (10) 6. Redacció: descripció o definició breu dels mots i conceptes nous (10)
Material	<p>Aquesta UD en PDF, ordinador amb accés a Internet, amb micròfon, altaveus o auriculars (cada alumne).</p>
Destreses	<p>Expressió i comprensió orals i escrites.</p>
Formes de treball	<p>En línia amb tota la classe i algunes tasques individuals.</p>
Avaluació	<p>Mentre els alumnes parlen, apuntem en el xat de la classe les errades rellevants per repassar-les després.</p>

Sessió II - LA HISTÒRIA I ELS PRODUCTES DE L'HORTA

Objectius	<p>Conèixer els productes actuals i també la història de l'Horta.</p> <p>Ampliar el lèxic d'hortalisses i fruites. Repassar el lèxic relacionat amb l'alimentació. Expressar opinió en un debat dirigit (<i>crec que, és clar que...</i>). Conèixer i utilitzar l'imperfet d'indicatiu. Emprar perífrasis verbals: <i>acostumar a/soler + inf.</i> i <i>deure + inf.</i> Integar connectors en el discurs: <i>en canvi, encara que, tanmateix, mentre que...</i></p>
Estructura de la sessió	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lectura del text (5) 2. Explicació de l'imperfet d'indicatiu: forma i usos (10) 3. Debat dirigit sobre aliments de l'Horta actuals: ús de connectors <i>en canvi, encara que, tanmateix, mentre que</i>; l'imperfet d'indicatiu i els verbs en present (15) 4. Redacció: ús de lèxic específic, perífrasis <i>acostumar a/soler + inf.</i> i <i>deure + inf.</i> en present i imperfet d'indicatiu (15) 5. Lectura i correcció d'un o dos textos de voluntaris (5)
Material	<p>Aquesta UD en PDF, ordinador amb accés a Internet, amb micròfon, altaveus o auriculars (cada alumne).</p>
Destreses	<p>Expressió i comprensió orals i escrites.</p>
Formes de treball	<p>En línia amb tota la classe i algunes tasques individuals.</p>
Avaluació	<p>Mentre els alumnes parlen, apuntem en el xat de la classe les errades rellevants per repassar-les després.</p> <p>Els alumnes enviaran els textos redactats a la professora. Aquesta hi marcarà (sense corregir) les errades perquè els alumnes s'autocorrisquen.</p>

Sessió III - LA GASTRONOMIA DE L'HORTA

Objectius	<p>Conèixer la gastronomia valenciana, específicament la de l'Horta. Comprendre les diferències culturals a l'hora de menjar (horaris, productes...). Familiaritzar-se amb algunes característiques del català de València.</p> <p>Millorar l'expressió de l'opinió i de la hipòtesi (<i>imagine que, deure + inf.</i>) orals i escrites.</p> <p>Perfeccionar la descripció: <i>Com són els plats? Què porten?...</i></p> <p>Conèixer més adjectius relacionats amb els gustos i les textures: gènere i nombre (<i>dolç, dolça, dolços, dolces; tou, tova, tous, toves</i>).</p> <p>Entendre la diferència entre <i>veure</i> i <i>mirar, sentir</i> i <i>escoltar, fer olor</i> i <i>olorar</i>.</p> <p>Repassar el lèxic d'hortalisses i fruites.</p>
Estructura de la sessió	<ol style="list-style-type: none"> 1. Repàs del lèxic i de la gramàtica apresos anteriorment (5) 2. Conversa guiada per conèixer els plats de l'Horta valenciana (20) 3. Redacció: formular hipòtesis sobre els sabors dels plats presentats (15) 4. Audició, exercici d'omplir paraules i comentari de la cançó <i>Som les anguiles de l'Albufera</i>: com és el català de València? (10) 5. Divisió dels alumnes en tres grups per a la sessió següent. Cada grup haurà de llegir fora de l'horari lectiu un fragment literari de la sessió IV. En la sessió següent, hauran d'explicar (5 min per grup) sobre què parla el seu text. Cada grup també haurà de definir en català els mots que consideren desconeguts o complicats. 6. A casa: Enregistrament d'un breu diàleg sobre els plats típics valencians (aquesta tasca no és per a la sessió següent; la professora fixarà una data convenient de lliurament)
Material	<p>Aquesta UD en PDF, ordinador amb accés a Internet, amb micròfon, altaveus o auriculars (cada alumne).</p>
Destreses	<p>Expressió i comprensió orals i escrites.</p>
Formes de treball	<p>En línia amb tota la classe i algunes tasques individuals. Per parelles, fora de l'horari lectiu.</p>
Avaluació	<p>Mentre els alumnes parlen, apuntem en el xat de la classe les errades rellevants per repassar-les després.</p> <p>Correcció de l'enregistrament: una tutoria breu per parelles per comentar què pot millorar cadascú i com, però també quins coneixements ja s'han assolit amb èxit.</p>

SESSIÓ IV - REFLEXOS LITERARIS I POPULARS DE L'HORTA

Objectius	<p>Familiaritzar-se amb la literatura catalana. Conèixer tres escriptors valencians: Vicent A. Estellés, Carme Miquel i Joan F. Mira. Veure la presència i la influència de l'Horta en fragments literaris d'aquests autors.</p> <p>Millorar l'organització del discurs oral: marcadors textuais (<i>respecte de, quant a, a més a més, així mateix...</i>).</p> <p>Aprendre les formes i l'ús del passat perifràstic d'indicatiu en contrast amb l'imperfet d'indicatiu i també el perfet d'indicatiu.</p> <p>Conèixer algunes de les frases fetes relacionades amb els productes i els plats de l'Horta.</p> <p>Potenciar la creativitat literària.</p>
Estructura de la sessió	<ol style="list-style-type: none"> 1. Presentació oral per grups sobre els fragments d'obres literàries (15) 2. Correcció dels discursos orals i comentari conjunt dels textos: parlem de V. A. Estellés, C. Miquel i J. F. Mira (10) 3. Explicació del passat perifràstic d'indicatiu i el seu ús en contrast amb l'imperfet d'indicatiu: similituds amb altres llengües romàniques (5) 4. Exercici de reconstruir la vida d'Estellés: per usar els dos temps passats (5) 5. Creació del nostre principi del famós poema "Els amants", de V. A. Estellés amb posterior audició feta per Ovidi Montllor (5) 6. Frases fetes que contenen aliments o plats de l'Horta (10)
Material	<p>Aquesta UD en PDF, ordinador amb accés a Internet, amb micròfon, altaveus o auriculars (cada alumne).</p>
Destreses	<p>Expressió i comprensió orals i escrites.</p>
Formes de treball	<p>En línia, amb presentació per grups, posteriorment amb tota la classe i algunes tasques individuals.</p>
Avaluació	<p>Mentre els grups fan la presentació, apuntem les errades més rellevants i recurrents de cada alumne i, posteriorment, li les enviem per privat.</p>

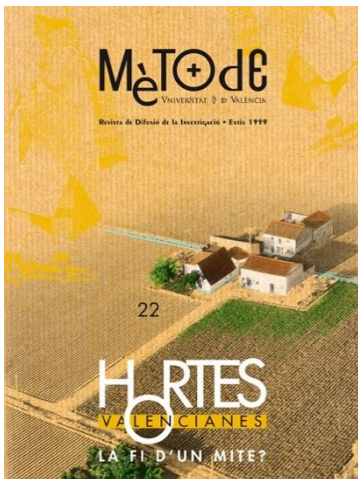
Sessió V - LA CIUTAT DE VALÈNCIA

Objectius	<p>Conèixer la relació de l'Horta amb els llocs emblemàtics de la ciutat de València. Comprendre el vincle entre l'Horta i la ciutat.</p> <p>Ampliar els adjectius per descriure llocs (<i>cridaner, peculiar, acolorit...</i>) com també els substantius relacionats amb l'arquitectura i l'art (<i>façana, cúpula, trencadís, mosaic...</i>).</p> <p>Aprendre a expressar preferències (<i>m'estime més, m'agrada més, preferisc</i>). Perfeccionar l'ús dels quantificadors (<i>molt, bastant, una mica, gaire, gens...</i>).</p> <p>Repassar l'ús dels pronoms febles d'objecte directe i entendre com s'usen en l'estructura: <i>el/la/els/les/ho + trobe/trobem + adjectiu</i>.</p> <p>Potenciar la creativitat lingüística.</p>
Estructura de la sessió	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lectura i comentari oral del text (10) 2. Conversa dirigida sobre les fotografies de llocs emblemàtics, relacionats amb l'Horta (15) 3. Explicació de combinacions de verbs amb quantificadors i pronoms febles per a expressar preferències i opinions: <i>m'estime més, preferisc, no m'agrada gaire, ho trobe tot molt divertit...</i> (10) 4. Exercici sobre les preferències personals a l'hora de viatjar (10) 5. Concurs pel millor eslògan sobre València i l'Horta (5) 6. A casa: enregistrament d'un vídeo individual sobre un viatge a València l'any passat
Material	Aquesta UD en PDF, ordinador amb accés a Internet, amb micròfon, altaveus o auriculars (cada alumne).
Destreses	Expressió i comprensió orals i escrites.
Formes de treball	En línia amb tota la classe i algunes tasques individuals.
Avaluació	<p>Mentre els alumnes parlen, apuntem en el xat de la classe les errades rellevants per repassar-les després.</p> <p>Correcció de l'enregistrament: una tutoria breu individual per comentar les errades i les millores assolides.</p>

Sessió VI - FULLET TURÍSTIC

Objectius	<p>Investigar sobre els espais d'horta en els territoris catalanoparlants. Crear un fullet turístic i una presentació en vídeo per promoure un lloc o un producte relacionat amb l'horta i triat per l'alumne.</p> <p>Escriure textos senzills amb descripcions i narracions dels fets en passat.</p> <p>Usar correctament els temps passats (passat perifràstic d'indicatiu, imperfecte d'indicatiu i perfecte d'indicatiu).</p> <p>Emprar correctament les perífrasis verbals estudiades.</p> <p>Estructurar i organitzar el text.</p> <p>Conjugar correctament els verbs en els diferents temps verbals ja estudiats.</p> <p>Fer concordar els substantius i els adjectius.</p> <p>Saber utilitzar diccionaris, correctors automàtics i altres recursos per garantir la correcció del treball presentat.</p> <p>Repassar el lèxic, les expressions, la gramàtica de la UD i emprar-los.</p>
Estructura de la sessió	<ol style="list-style-type: none"> 1. Repàs gramatical d'aquesta unitat didàctica (15) 2. Divisió dels alumnes en parelles i explicació de la tasca amb recomanacions tècniques (quin programa, etc.) (5) 3. Presentació d'exemples de fullets turístics (5) 4. Aclariments sobre la selecció del tema del fullet (s'ha d'acordar amb la professora) i la data de lliurament (deixarem com a mínim dues setmanes) (5) 5. Preguntes dels alumnes (20) 6. A casa: Redacció d'un esborrany del fullet turístic per parelles. Una vegada revisat per la professora, els alumnes prepararan el vídeo i lliuraran per Moodle el fullet definitiu amb l'enllaç (codi QR) al vídeo.
Material	<p>Aquesta UD en PDF, ordinador amb accés a Internet, amb micròfon, altaveus o auriculars (cada alumne).</p> <p>Programa per a dissenyar un fullet (Word, Canva...).</p> <p>Dispositiu per a enregistrar vídeos (càmera del portàtil, telèfon mòbil...).</p> <p>Opcional: programa per a editar vídeos.</p>
Destreses	<p>Expressió oral i escrita.</p>
Formes de treball	<p>En línia amb tota la classe.</p> <p>Fora de l'horari lectiu: preparació del fullet i del vídeo per parelles.</p>
Avaluació	<p>S'avaluarà tant el fullet com la presentació en vídeo. S'hi tindrà en compte l'originalitat, la correcció lingüística, l'aprofitament del lèxic i de la gramàtica apresos en aquesta unitat i també en totes les anteriors. En el vídeo també s'avaluarà la fluïdesa i la pronunciació dels locutors.</p>

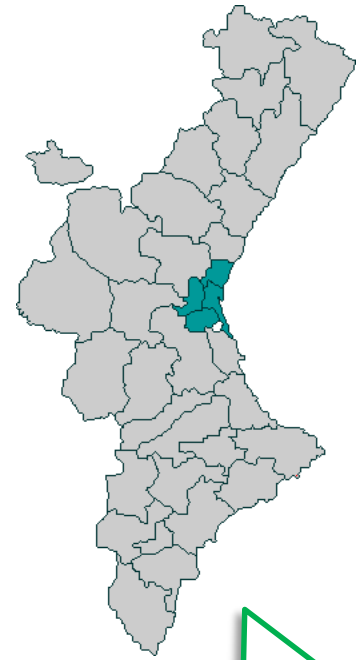
Sessió voluntària - XERRADA EN LÍNIA: Hortes valencianes. La fi d'un mite?

Aquesta xerrada serà voluntària i fora de l'horari lectiu. Estarà disponible tant per als alumnes de català com també per als altres interessats de la universitat. En acabar la xerrada, els participants tindran la possibilitat de formular preguntes. Es programarà –si és possible– un o dos dies després de l'última sessió de la UD. Així els alumnes podran recollir informacions rellevants per al seu fullet i el ponent els podrà aclarir els dubtes.

I. CONEGUEM L'HORTA DE VALÈNCIA

En aquesta unitat, explorarem l'**Horta de València**, un paisatge cultural i ambiental peculiar, en la configuració del qual ha intervingut la natura, però sobretot la història dels diversos grups humans que han habitat aquesta regió. L'Horta naix amb la ciutat i no es poden entendre l'una sense l'altra. Primer, coneixerem com és l'Horta i aprendrem el lèxic bàsic que s'hi relaciona. Després, veurem què s'hi cultivava en el passat i com ha canviat respecte de l'actualitat. A continuació, presentarem els plats típics d'aquesta zona, elaborats precisament amb els cereals, les hortalisses i els fruits conreats a l'Horta valenciana. L'Horta forma una part inherent de la identitat dels valencians i per això apareix en nombroses obres literàries. També es veu reflectida en l'arquitectura de la ciutat de València. Amb totes les destreses i els coneixements apresos ací, podrem elaborar un **fullet publicitari** i una **presentació en vídeo** sobre l'Horta i els seus atractius.

Quina és la diferència entre l'Horta i un hort?

1) Què veus en les imatges següents? Et recorden algun paisatge que coneixes?

Recorda emprar estructures com ara:

En la primera/segona imatge hi ha un/una/uns/unes...

A més a més, hi ha...

També hi podem veure...

ESTAR +GERUNDI
Està /estan treballant

Expressions locatives: *davant, darrere, dalt, baix, sota, davall, més amunt, més avall, a l'esquerra, a la dreta, al mig, al centre, al costat de, entre*

2a) Mira el vídeo L'Horta de València i fixa't en el significat de les paraules següents:

Barraca:

Alqueria:

Séquia:

Barranc:

Llaurador:

2b) Ara, fes-ne una descripció.

II. LA HISTÒRIA I ELS PRODUCTES DE L'HORTA

L'origen de l'Horta de València es remunta a la colonització romana i la fundació de la ciutat. Els cultius clàssics d'aquest període **eren** els **cereals**, la **vinya** i les **oliveres**. Amb la conquesta musulmana, els nous pobladors àrabs i berbers d'origen nord-africà amplien el regadiu i les espècies que s'hi **conreaven**. Així, als conreus anteriors s'hi **afegien l'arròs** i la **xufa**, característics de les zones més humides. També hortalisses noves a Al-Àndalus com **l'albergínia** i la **carxofa**. Progressivament **s'abandonava** l'agricultura de subsistència i es **començava** a transformar, mitjançant una extensa xarxa de séquies, pous i sènies, en una agricultura intensiva, base d'un ric comerç. Entre els segles XIV i XVIII, ja dins la Corona d'Aragó, es **produïa** una especialització en el cultiu de la **morera** per a l'obtenció de la **seda** i la producció artesanal de teixits. Aquest desenvolupament agrari i comercial **facilitava** l'extensió del taronger al segle XIX. En l'actualitat, l'Horta és un mosaic de conreus de tota mena que nodreixen els mercats i les botigues de València i de tota l'àrea metropolitana.

Imperfet d'indicatiu		
ACOSTUMAR	SOLER	TENIR
acostumava	solia	tenia
acostumaves	solies	tenies
acostumava	solia	tenia
acostumàvem	solíem	teníem
acostumàveu	solíeu	teníeu
acostumaven	solien	tenien

Verbs irregulars		
DEURE	SER	DIR
devia	era	deia
devies	eres	deies
devia	era	deia
devíem	érem	dèiem
devíeu	éreu	dèieu
devien	eren	deien

Les terminacions d'uns quants verbs de la tercera conjugació, com **agrair**, **posseir** o **produir**, s'escriuen amb dièresi (**-ïa**, **-ïes**, **-ïa**, **-ïen**)

Per buscar les conjugacions d'altres verbs, visita www.diccionari.cat

Si vols practicar la conjugació dels verbs, aquí trobaràs exercicis autocorrectius.

3) Quins cereals, hortalisses i fruites creus que es menjaven a València en les diferents èpoques del passat i quins en l'actualitat?

crec que els valencians...

és clar que

abans... en canvi ara...

anteriorment... tanmateix ara...

ara... mentre que abans...

encara que...

En altres llengües
que coneixes són
pareguts els noms?

Saps quan és l'època de
cada verdura i fruita als
territoris de parla catalana?

4) Quins aliments no et menjaves o no et solies menjar de petit/a i ara sí? O al revés. Redacta entre quatre i sis línies, utilitzant les construccions proposades.

Acostumar a

De petit/a no acostumava a comprar pomes, però ara sé que són bones per a la salut

Soler + infinitiu

Ara no solc menjar carxofes, encara que abans me'n feia un fart.

Deure + infinitiu
(=probablement)

Quan estudiava a la universitat, consumia molts espinacs. Devia ser per això que estava tan prim i en forma.

III. LA GASTRONOMIA DE L'HORTA

5) Coneixes aquests plats, dolços i begudes? Relaciona el nom de cada plat amb la seva imatge. Comenta quins ingredients penses que contenen?

Recordem els ingredients que et poden fer falta:
xufa, all, tomàquet, albergínia, pebrot, creilla, moniato, carabassa, carxofa, fava, bajoca, ceba, pèsols, bledes, nap, col, taronja, llima, meló, romer, arròs de l'Albufera, anguiles, bacallà, tonyina, conill, pollastre, caragols, farina.

Si fas clic en el nom del plat, podràs veure'n la recepta.

Allipebre Esgarrat Paella Coca de llanda
Bunyols Fartons Pastissets de moniato
Caragols i allioli Orxata Titaina

A quina hora creus que se solen menjar la paella els valencians?

Has tastat l'orxata? T'ha agradat?

Aquests plats, dolços i begudes són típics només de l'Horta de València? Coneixeu altres llocs on es facen, encara que siga amb un altre nom o amb alguna variació?

6) Com penses que són aquests plats? Quin gust i quina textura t'hi imagines?
Tria un plat i redacta almenys tres frases sobre com te l'imagines.

Penso que la coca de llanda deu ser esponjosa i gens eixuta.

Imagino que l'allipebre deu tenir una sabor molt forta, ja que porta anguila.

Gustos

dolç – dolça – dolços – dolces
salat – salada – salats – salades
agre – agra – agre
amarg – amarga – amargs – amargues
fort – forta – forts – fortes
suau – suaus
picant – picants

Sabies que la paella
pren el nom del
recipient on es cuina?

Textures

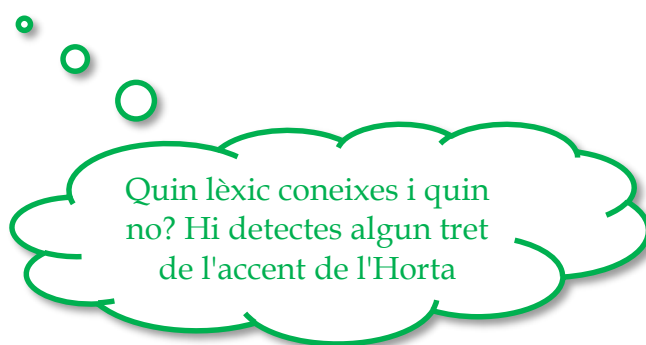
dur – dura – durs – dures
fi – fina – fins – fines
tou – tova – tous – toves
aspres – aspra – aspres
esponjós – esponjosa – esponjosos – esponjoses
eixut – eixuta – eixuts – eixutes

veure ≠ mirar
sentir ≠ escoltar
fer olor / pudor de... ≠ olorar
tastar
tocar
fer gust de...

7) Escolta la cançó Som les anguiles de l'Albufera i ompli els buits de la lletra:

Som les anguiles de l'Albufera,
pumba pumba pumba
pumba pumba pumba xim pum
som les més de la pesquera
i en el fang de la vivim de nit,
tiruriru tirurí tiruriru tirurà xim pum!
Puix si t'agarren tilín tilín ton
procura esmunyir-te tilín tilín ton
tururu rururú tururu rururú rururú xim pum!
Puix si t'agarren tilín tilín ton

procura esmunyir-te tilín tilín ton
tururu rururú tururu rururú rururú xim pum!
Com som tan , ens fan xitxines,
xines xines xines xines xines xines xim pum!
Ens tallen a per a menjar-nos
i les nostres se les menja el gat,
tiruriru tirurí tiruriru tirurà xim pum!
Puix si t'agarren tilín tilín ton
procura esmunyir-te tilín tilín ton
tururururururu tururururururu ruru xim pom!

A CASA: Prepareu per parelles un breu diàleg (entre 2 i 3 minuts) i enregistreu-lo en vídeo. Imagineu que un dels dos està d'Erasmus a València i explica a l'altre quin són els productes i plats típics. L'altre simula que no en sap res o molt poc i li fa preguntes. En el diàleg us saludeu i pregunteu com està l'altre. L'estudiant Erasmus introdueix el tema del menjar.

p. ex.

[...]

A) *Ací a València hi ha molts plats/productes molt bons/dolents/interessants/estranys.*

B) *Quins, per exemple?*

A) *Ja deus conèixer la paella valenciana, però no és l'únic plat que es menja ací.*

B) *I la paella de València és molt diferent de la que fan en alguns restaurants de fora, veritat?*

A) *Doncs sí que ho és. I sobretot no se la mengen per sopar. Diuen que és una cosa de turistes!*

[...]

IV. REFLEXOS LITERARIS I POPULARS DE L'HORTA

8) Us presentem fragments de tres dels molts escriptors valencians que incorporen l'Horta de València, els seus paisatges i productes a la seva obra. Per grups, llegiu els textos i expliqueu sobre què parlen. Si trobeu algun mot que no coneixeu, prepareu-ne la definició per als companys.

A)

I

res no m'agrada tant
com enramar-me d'oli cru
el pimentó torrat, tallat en tires.

cante, llavors, distret, raone amb l'oli cru, amb els productes de la terra.

m'agrada molt el pimentó torrat,
mes no massa torrat, que el desgracia,
sinó amb aquella carn mollar que té
en llevar-li la crosta socarrada.

l'expose dins el plat en tongades incitants,
l'enrame d'oli cru amb un pessic de sal
i suque molt de pa,
com fan els pobres,
en l'oli, que té sal i ha pres una sabor del pimentó torrat.

després, en un pessic
del dit gros i el dit índex, amb un tros de pa,
agafe un tros de pimentó, l'enlaire àvidament,
eucarísticament,

me'l mire en l'aire.
de vegades arribe a l'èxtasi, a l'orgasme

cloc els ulls i me'l fot.

(Vicent Andrés Estellés: "Res no m'agrada tant",
Horacianes, dins *Les pedres de l'àmfora*, 1974)
- Traducció a l'anglès

MARCADORS:

*Respecte de...
Pel que fa a...
Quant a...
Sobre (la qüestió de)...
A més a més / A més,
Tanmateix
Així mateix,*

B)

A València hi ha de tot. Hi ha els carrers de l'Eixample amb bonics edificis modernistes rehabilitats o sense rehabilitar, acompanyats de tant en tant per encristallades i lletges finques que són com peixeres urbanes. També hi ha zones enjardinades, encara que insuficients, edificis faraònics i un important centre històric. Hi ha, a més, els antics poblats singulars i els barris nous d'asfalt i rajola. Però també hi ha més espais remarcables, com ara el que formen uns minúsculs trossos d'horta engabiats, entre solars i runes i torres en construcció. Són unes menudes parcel·les sembrades de cols o de cebes o d'allò que dóna el temps, i que per aïllar-se i protegir-se dels voltants estan encerclades per unes tanques característiques formades en la seua major part per somiers vells, de diferents grandàries i consistència, enllaçats els uns amb els altres.

(Carme Miquel: "Horta engabiada", *Levante EMV*, 12 de gener de 1999)

C)

Un rengle curt de cinc cases (de color gris apagat, de color de terra o de color de pols, tal com solen o solien ser, quan no eren blanques, les cases d'aquestes vores del Mediterrani, mai de colors vius i llampants com als països del Nord), que era com un tros autònom de carrer, com un embrió de carrer amb vocació d'estirar-se i de créixer, que en aquest país dels valencians és vocació universal. També les alqueries grans o petites enmig de l'horta solien estar construïdes amb una sola façana frontal paral·lela al camí o a la senda i amb les dues parets laterals planes i llises, com esperant una altra casa

adherida a cada costat, com suposant que també allí creixeria un carrer algun dia, i totes tenien damunt o al costat de la porta el seu taulell blau de Manises amb un número blanc, com si estigueren no enmig del camp, aïllades, sinó ja formant part d'un carrer i d'un poble. I de la mateixa manera, les barraques amb sostre de palla i amb parets d'atovons de fang emblanquinades tenien també el seu taulell i el seu número d'ordre imaginari, també esperant més barraques en línia, també per formar un carrer.

(Joan F. Mira: *El tramvia groc*, 2013)

Aquest text tracta de...
Aquesta obra fa referència a...

Carme Miquel **va publicar** més d'una trentena de novel·les i llibres de narrativa infantil i juvenil.

Vam llegir la novel·la *Borja Papa* de Joan F. Mira.

Vaig recitar alguns dels poemes de Vicent A. Estellés a l'institut.

PASSAT PERIFRÀSTIC D'INDICATIU

(jo) vaig	
(tu) vas	
(ell/ella) va	+ infinitiu
(nosaltres) vam	
(vosaltres) vau	
(ells/elles) van	

Què vas cuinar ahir?

Ahir vaig preparar
un arròs al forn per a
tota la família.

Passat perifràstic d'indicatiu

esdeveniments puntuals ocorreguts i
acabats en el passat

actuacions puntuals esdevingudes i
acabades en el passat

En l'any 2016 *hi va haver* una manifestació
contra la construcció d'una urbanització.

A l'Enric li *van pegar* un colp de porra.

Imperfet d'indicatiu

esdeveniments passats freqüents

actuacions passades freqüents (rutines)

En els anys 90 *hi havia* moltes manifestacions
per defensar l'horta.

En Francesc *acostumava a anar* tots els dies a
collir hortalisses.

9) A partir de les dades següents intenta reconstruir alguns dels episodis de la vida de Vicent Andrés Estellés, utilitzant els temps verbals passats. Procura emprar verbs variats.

..... a la comarca de l'Horta Nord el 1924.

..... periodista, escriptor i un dels més importants poetes valencians del segle XX.

..... de forner, com son pare, en acabar la guerra.

..... la joventut a la ciutat de València.

..... periodisme a Madrid.

..... com a periodista al diari *Las Provincias*.

..... amb Isabel.
 una filla que va morir als quatre mesos.
 27 de març del 1993.

10) Imagina quina o quines paraules podrien estar en els buits del fragment d'un dels poemes més recitats de Vicent Andrés Estellés.

No hi havia a València dos
 Feroçment del matí a la nit.
 Tot ho recorde mentre la roba.
 anys, molts anys; moltes coses.

Ara pots escoltar el poema complet. Fixa't en l'ús dels temps verbals.

11) Relaciona cada frase feta amb la seva definició.

Coneixes algunes frases fetes en català? I alguna d'elles conté un nom d'un aliment o d'un plat?

I en la teua llengua?

1. Donar carabassa	Fer-se tard
2. Repetir-se més que l'allioli	Aconseguir uns ingressos suficients per a viure
3. S'ha acabat el bròquil	Ser una persona ingènua o poc intel·ligent
4. Socarrar-se l'arròs	Rebutjar un pretendent
5. Guanyar-se les garrofes	Dominar la situació, controlar una qüestió, tenir poder
6. No dir ni fava	Insistir en les mateixes idees o paraules
7. Ser un/una bajoca	No parlar, no intervenir en una conversa
8. Tenir la paella pel mànec	Expressió que dona per finalitzada una conversa, unes objeccions o una qüestió

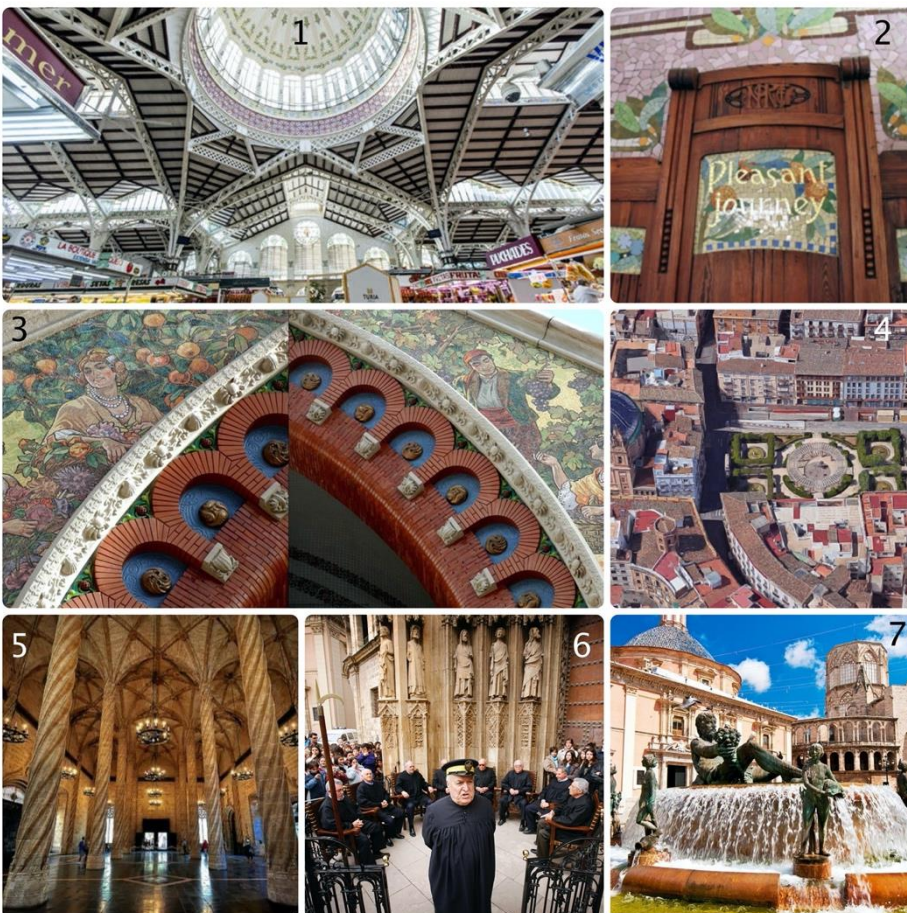
12) Concurs: Intenta crear un text breu que tingui sentit, utilitzant tantes frases fetes com pugues.

V. LA CIUTAT DE VALÈNCIA

La ciutat de València també és coneguda com «el Cap i Casal» i com «la capital del Túria», pel fet d'estar situada a la vora d'aquest riu. **Es va fundar** com a colònia romana l'any 138 aC i **es va denominar** *Valentia Edetanorum*. Diversos segles després, l'any 711 els musulmans **van ocupar** la ciutat, aportant-hi els seus costums, com ara la implantació dels sistemes de reg i la introducció de nous cultius. L'any 1238 el rei cristià Jaume I **va conquerir** la ciutat i **va crear** el Regne de València, dins dels territoris de la Corona d'Aragó. Fins al segle XIV, València **vivia** bàsicament de l'agricultura i de l'intercanvi de productes agrícoles, ja que la seva horta **era** famosa per l'alta productivitat. A partir del segle XIV i sobretot del XV **va començar** a destacar poderosament la indústria sedera de València, que **va ser** la més important a la ciutat fins al segle XVIII, i que **va donar** nom a un dels seus barris. L'Horta **ha deixat** nombroses traces a la capital del País Valencià, ja que hi **va aportar** molta riquesa i inspiració artística que podem contemplar passejant pels seus carrers.

13) Quina relació penses que tenen aquests llocs del centre de la ciutat de València amb l'Horta?

Fes clic en el nom per veure'n més

Llotja
Mercat Central
Estació del Nord
Mercat de Colom
Barri de Velluters
Tribunal de les Aigües
Font del Túria (Plaça de la Mare de Déu)

Quina verdura o fruita penses que és el símbol de València?

Adjectius que pots fer servir:

original - funcional - cridaner/a - especial - peculiar - bonic/a - diferent - preciós/a - convencional - acolorit/da - lluminós - espaiós...

Noms que et poden ser útils:

façana - mosaic - trencadís - cúpula - columnes helicoidals

ESTIMAR-SE més		AGRADAR més		PREFERIR	
m'estime		m'		preferisc	
t'estimes		t'		prefereixes	
s'estima		li	agrada	prefereix	
ens estimem	més	ens	/	preferim	
us estimeu		us	agraden	preferiu	
s'estimen		els		prefereixen	

M'estime més viatjar a València que a Madrid.

Preferisc anar a l'horta que a la platja.

M'agraden més les verdures que la carn.

	moltíssim	m'agrada moltíssim	és divertidíssim
(sí)	molt	m'agrada molt	és molt divertit
	força / bastant	m'agrada força / bastant	és força / bastant divertit
	una mica	m'agrada una mica	és una mica divertit
(no)	gaire	no m'agrada gaire	no és gaire divertit
	gens	no m'agrada gens	no és gens divertit / és molt avorrit
	gens ni mica	no m'agrada gens ni mica	és avorridíssim

ho: objecte directe que substitueix un infinitiu (o una frase d'infinitiu)

*trobe molt divertit **conèixer altres cultures** = ho trobe molt divertit*

el		
la	trobe	
els	/	(quantificador) + adjectiu
les	trobem	
ho		

Trobe molt atractiva la cuina valenciana = La trobe molt atractiva
No trobem gens cridaneres les façanes del nostre barri = No les trobem gens cridaneres

14) Respon breument les preguntes següents emprant les estructures apreses.

T'estimes més visitar els monuments de la ciutat de València o anar a un dinar tradicional enmig de l'Horta?

T'agrada més passejar pels carrers de la ciutat o visitar els interiors dels monuments?

Prefereixes menjar plats típics de cada lloc o una cuina més aviat internacional sense sorpreses?

Què t'agrada quan viatges i què no?

Com trobes la ciutat de València?

Trobes apassionant viatjar a una ciutat del territori catalanoparlant? Per què?

15) CONCURS: Pensa en un eslògan publicitari per a la ciutat de València i l'Horta. Comparteix-lo amb els companys.

A CASA: Imagina't que l'any passat vas estar a València de viatge. Ara enregistra un vídeo d'un minut on expliques què hi feies, què et va agradar, què no i per què.

RECORDA: A València em va agradar molt l'arquitectura = M'hi va agradar molt l'arquitectura

Quan de nit passejava pel seus carrers, sempre trobava algun bar per fer-me una copa d'aigua de València.

M'estimava més eixir de bon matí perquè no hi havia tanta gent.

No em va agradar gens ni mica el primer hotel on em vaig allotjar.

VI. FULLET TURÍSTIC

A) Per parelles, elaboreu un fullet turístic en forma de tríptic sobre algun aspecte, producte, lloc o poble de l'Horta valenciana o d'alguna altra zona d'horta dels territoris de llengua catalana (p. ex. de les Terres de l'Ebre o del Llobregat).

El fullet ha de contenir:

- un eslògan
- ubicació (mapa) i descripció del lloc o el producte
- un apartat d'història (verbs en passat)
- productes o plats típics
- llocs per a visitar (amb imatges i una breu descripció)
- com s'hi pot arribar
- un codi QR

Et pot ser útil el [diccionari de Cambridge anglès-català](#).

Per a dissenyar el fullet, pots utilitzar el programa que vulguis. Si no en coneixes cap, mira [aquest gratuït i en línia](#).

**Envieu el primer esborrany a revisió!
Quan estiga corregit, podeu continuar amb la segona part de la tasca.**

B) Prepareu un vídeo de presentació promocional de la zona o de l'aspecte seleccionat (entre 1 i 2 minuts). Enllaceu el codi QR del tríptic amb el vostre vídeo.

Una volta hàgeu completat el fullet, dipositeu-lo a la carpeta "Fullets turístics" del Moodle (en format PDF).

S'avaluarà l'originalitat, la correcció lingüística i l'aprofitament del lèxic, de la gramàtica i dels continguts culturals apresos.

PLATAFORMA WEB

www.naturalocal.net

Estem creant una Plataforma de Municipis de Catalunya amb continguts turístics per promocionar el Patrimoni Local.

PLANIFICAR DES DE CASA

- Podràs conèixer els itineraris representatius de tots els municipis adherits.
- Triar la proposta que més et convingui i saber totes les seves característiques per tal que la sortida sigui un èxit.
- Informació tècnica, serveis, descripcions, visites recomanades, punts d'interès, comentaris d'altres usuaris...
- Pertànyer a un CLUB i tenir accés a més informació i altres avantatges.

VÍDEO EXPLICATIU

La millor i més fàcil manera de conèixer en què consisteix el projecte **Natura Local** és a través d'aquest simpàtic vídeo d'animació on, en un parell de minuts, et faràs una idea de tot allò que podràs fer amb la nostra web i aplicacions per a mòbil.

www.naturalocal.net/nosaltres

NaturaLocal

Si esteu interessats a patrocinar, finançar o ajudar que el vostre municipi formi part de la plataforma **Natura Local de promoció del patrimoni natural**, escriviu o truqueu-nos sense cap compromís.

Tel. 600 44 37 42 / 617 51 87 50
www.facebook.com/NaturaLocal
info@naturalocal.net
www.naturalocal.net

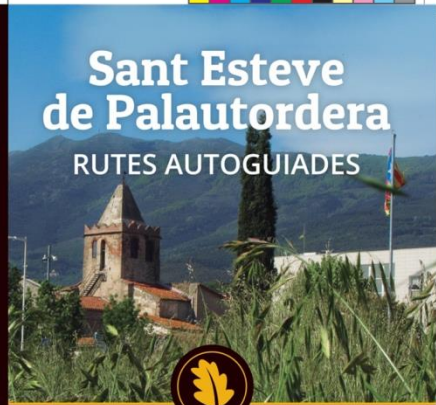
AMB EL SUPORT DE:

Punt d'informació de Sant Esteve de Palautordera
Crta del montseny s/n
tel. 938 482 008
www.santestevedepalautordera.cat
www.turisme-montseny.com
mail: info@turisme-montseny.com

Sant Esteve de Palautordera

RUTES AUTOGUIADES

NaturaLocal

Una nova manera de fer natura

